

ВИВЧЕННЯ ГОСТРОЇ ТОСИЧНОСТІ СУХИХ ЕКСТРАКТІВ ЛИСТЯ ТА КОРЕНЕВИЩ *IRIS HUNGARICA*

Керімова Г.Ф., Рибак В.А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Велике значення має фармакологічне та хімічне вивчення рослин і біологічно активних сполук, що отримуються з них для розробки та створення анаболічних засобів рослинного походження.

Біологічно активні речовини рослинного походження на відміну від синтетичних сполук легше обеззаражуються і виводяться з організму, що забезпечує їх меншу токсичність. Як правило, вони не володіють канцерогенною, мутагенною і ембріотоксичною діями. Тому, важливою проблемою сучасної експериментальної фармакології є створення нових, ефективних та безпечних лікарських засобів.

Метою дослідження було вивчення гострої токсичності LD₅₀ сухого екстракту листя та кореневищ іриса угорського при внутрішньошлунковому введенні мишам та внутрішньоочеревинному введенні щурам.

Вивчення гострої токсичності сухого екстракту листя та кореневищ іриса угорського проводили за методикою Б. М. Штабського. Гостру токсичність LD₅₀ при внутрішньошлунковому введенні визначали на 90 білих нелінійних мишах обох статей, масою 18-24 г, а при внутрішньоочеревинному введенні – на 90 білих нелінійних щурах, обох статей, масою 180-200 г.

Протягом 14 діб спостерігали за масою тіла, загальним станом і поведінкою піддослідних тварин, включаючи зовнішній вигляд, особливості поведінки, інтенсивність та характер руху, стан шерсті.

При вивченні гострої токсичності сухого екстракту листя та кореневищ іриса угорського при внутрішньошлунковому введенні мишам (в дозах – 500 мг/кг, 5000 мг/кг, 10000 мг/кг і 15000 мг/кг) та внутрішньоочеревинному введенні щурам (в дозах – 10 мг/кг, 100 мг/кг, 1000 мг/кг, 3000 мг/кг і 5000 мг/кг) встановлено, що вираженої інтоксикації та загибелі експериментальних тварин не відбувалося.

Загальний стан тварин експериментальних груп не відрізнявся від сану тварин в контрольній групі. Про це свідчить збереження координації рухів, тонуусу скелетних м'язів, частоти дихальних рухів і ритму серцевих скорочень, реакції на больові, тактильні та звукові подразники.

Сухий екстракт листя та кореневищ іриса угорського відноситься до V класу токсичності речовин – практично нетоксичні речовини, за класифікацією токсичності сполук К. К. Сидорова.